

Aan het college van burgemeester en wethouders;
aan de gemeenteraad.

Onderwerp: Mogelijkheid aanvragen budget voor opstellen Kerkenvisies tot februari 2021

Haarlem, 12 december 2020.

Zeer geacht College, geachte Raad,

Sedert januari 2019 bestaat de mogelijkheid financiële ondersteuning aan te vragen om aan de slag te gaan met een visie op het religieus erfgoed ('kerkenvisie') in uw gemeente. Inmiddels wordt er in 139 gemeenten al strategisch nagedacht over een duurzame toekomst voor meer dan de helft van de ruim 7.000 kerkgebouwen in Nederland. In Noord-Holland betreft het 17 van de 47 gemeenten.

In bijna alle gemeenten werden en worden kerken gesloten door afnemend kerkbezoek en het samenvoegen van parochies en kerkgemeentes. Omdat er veelal sprake is van beeldbepalende gebouwen zal er vaak de behoefte zijn deze voor de toekomst te bewaren. Dan moet worden gezocht naar een mogelijke herbestemming, een proces dat vaak veel tijd vraagt. Om nu te voorkomen dat een gemeente door een sluiting wordt overvallen is het plezierig een plan van aanpak achter de hand te hebben. Een kerkenvisie is hiervoor het geëigende document, een toekomstplan dat door de Rijksoverheid wordt gefaciliteerd.

Volgens onze informatie heeft uw gemeente nog niet kenbaar gemaakt gebruik te willen maken van deze regeling. Tot en met 2021 heeft het Rijk hiervoor 9 miljoen euro beschikbaar gesteld en tot februari 2021 kunt u nog aangeven gebruik te willen maken van deze mogelijkheid. Via het gemeentefonds is een decentralisatie-uitkering aan te vragen. Toekenningen zullen dan in de meicirculaire 2021 bekend gemaakt worden.

Erfgoedvereniging Bond Heemschut bestaat sinds 1911 en zet zich landelijk met vrijwilligers in voor de bescherming en het behoud van erfgoed, zowel van gebouwen als cultuurlandschappen en stads- en dorpsgezichten. Ze is dan ook een van de samenwerkingspartners in het landelijke programma *Toekomst Religieus Erfgoed*. Dit programma stimuleert en faciliteert gemeenten om samen met alle betrokkenen een gedragen kerkenvisie op te stellen voor het totale kerkenbestand.

Het sluiten van kerkgebouwen betekent overigens niet per definitie het verlies van het gebouw zelf, het zijn vaak al beschermde gebouwen of gebouwen die gekoesterd worden door de gemeenschap. Gemeenten bepalen zelf hoe hun

kerkenvisie er uit komt te zien. Van beleidsnota tot helpdesk en van procesafspraken tot principelijnen. De vorm is vrij. Door samen met betrokkenen de dialoog aan te gaan over de bestemming van de kerkgebouwen nu en in de toekomst, kan het beleid dienaangaande een breed gedragen onderdeel worden van de omgevingsvisie.

De commissie Noord-Holland van erfgoedvereniging Heemschut kan u indien gewenst adviseren om de stap te zetten om een kerkenvisie met financiële ondersteuning daadwerkelijk aan te vragen nu het nog mogelijk is.

Wij hopen u van dienst te zijn met het tijdig wijzen op de binnenkort aflopende mogelijkheid deze financiële tegemoetkoming alsnog aan te vragen.

Met de meeste hoogachting,
Namens de Commissie Noord-Holland van
Erfgoedvereniging Heemschut,

J. Tiggelaar
[noord-holland@heemschut.nl](mailto: Noord-holland@heemschut.nl)

(via onderstaande links is meer informatie beschikbaar over doel en nut van een kerkenvisie en de weg naar een aanvraag)

<https://www.cultureelerfgoed.nl/onderwerpen/religieus-erfgoed/lokale-kerkenvisies>

<https://www.toekomstreligieuserfgoed.nl/nieuws/magazine-met-hart-en-ziel-over-de-nationale-kerkenaanpak>